

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

Kodas 124361985, Vito Gerulaičio g. 1, LT-08200 Vilnius. Tel.(8-5) 2667025, Faks. (8-5) 2356044. El. paštas info@lsta.lt
Juridinių asmenų registras, VĮ „Registru centras“ Vilniaus filialas
Interneto svetainė www.lsta.lt Atsiskaitomoji sąskaita LT27 7044 0600 0125 7217, AB SEB bankas

---

PAREIŠKIMAS DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS NUMATOMŲ PRIIMTI TEISĖS AKTŲ PAKEITIMŲ

2018-02-23 Nr. 12

Š. m. vasario 28 dieną Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK), neatsižvelgdama į Lietuvos Vyriausybės, Energetikos ministerijos ir daugelio specialistų nuomonę, ruošiasi priimti sprendimą – įvesti konkurenciją šilumos gamybos srityje „pilnais kaštais“, ko pasekoje vartotojams šilumos kainos padidės. Tokiu būdu bus „peržengta raudona riba“, nes atsiranda puikios galimybės šilumos gamybą iš griežtai reguliuojamų savivaldybių įmonių perimti vien pelno siekiantiems nereguliuojamiems ir sunkiai sukontroliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams (NŠG). Kadangi VKEKK neatliko tokio svarbaus žingsnio kaštų ir naudos analizės, būtina informuoti visuomenę ir valdžios įstaigas apie galimas, tokio radikalaus sprendimo, pasekmes šilumos vartotojams ir centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemų funkcionavimui.

Miestuose, kur jau veikia daug NŠG (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje) ir kurie jau susigražinę investicijas, išoriniai gamintojai turės didžiulį pranašumą prieš vėliau pastatytas biokuro katilines, kurioms į šilumos kainą reikia įskačiuoti didelius kapitalo kaštus. Vadinasi, pirmosios privačių investuotojų pastatytos katilinės, turi geras galimybes užimti didžiąją šilumos gamybos dalį ir vėl uždirbinėti gerą pelną. Toks rinkos ir pajamų persiskirstymas lems, kad vėliau statytos biokuro katilinės negaus pajamų net kreditams sugrąžinti. Reguluojamų CŠT įmonių galimas skolas vėliau teks padengti šilumos vartotojams arba savivaldybėms, nes valstybinis reguliavimas turi užtikrinti pagrįstą sąnaudų padengimą. Akivaizdu, kad kiekviena vėliau statyta arba nauja biokuro katilinė bus vis labiau nuostolinga (visos jos iš esmės naudoja tuos pačius įrenginius ir vienodo efektyvumo). Vadinasi, veikmingai konkurencijai žiemos mėnesiais nėra perspektyvų...

Miestuose, kur šilumos tiekėjas turi nepakankamai biokuro įrenginių, o šilumą daugiausiai gamina NŠG, išoriniai gamintojai mėgaujasi didžiuliais pelnais, tačiau šilumos kainos dėl to nemažėja. Tačiau dalį pastoviųjų pajamų perdavus į NŠG rankas bus sudėtinga ar net neįmanoma šilumos tiekėjui pastatyti trūkstamas biokuro katilines, kurios iš esmės lemia šilumos kainų lygį šalčiausiais mėnesiais. Vadinasi apie veiksmingą konkurenciją žiemos mėnesiais ir mažesnes šilumos kainas kalbėti netenka.

Miestuose, kur biokuro katilinių bendrai trūksta ir dar deginama daug gamtinių dujų, naujų biokuro katilinių statybos sąlygos nepriklausomiems šilumos gamintojams ir reguliuojamiems šilumos tiekėjams radikaliai skiriasi. Jeigu pirmieji stato, kur jiems patogiau ir pigiau, tai šilumos tiekėjo investicijas reguliuoja savivaldybės ir valstybės įstaigos, būtina įvertinti šilumos tiekimo patikimumo reikalavimus, užtikrinti reikiamus parametrus kiekvienam vartotojui ir t.t. Apie kokią „lygiavertę konkurenciją“ čia galima kalbėti?

Įvertinus šias ir kitas aplinkybes, galima teigti, kad planuojama naujoji Šilumos supirkimo iš NŠG tvarka, perduodant didelę dalį vartotojų lėšų privačioms katilinėms, gali ne tik sužlugdyti

naujesnių pastatytų katilinių ekonomiką, tačiau ir užkirsti kelią naujų objektų statybai, kurie būtini realios konkurencijos įgyvendinimui.

Naujoji tvarka, pagrįsta reguliuojamų pajamų perskirstymu, gali paskatinti Lietuvos CŠT sistemų stagnaciją, senėjimą, užkirsti kelią lanksčiam pigesnių išteklių panaudojimui ir pažeisti ilgalaikį mažiausiųjų sąnaudų principą ir vartotojų interesus. Visa tai prieštarauja Europos Sąjungos paskelbtai Šilumos ir vėsumo strategijai, kurioje, apibendrinant pažangių šalių patyrimą, raginama sukurti tvarią kompleksinę miestų infrastruktūrą, kuri su vartotojais keistųsi šiluma ir vėsuma. Privataus kapitalo dalyvavimas sveikintinas, tačiau tas, kuris padeda geriau tenkinti vartotojų poreikius, o ne tik uždarbiaujantis dėl valstybės nesugebėjimo reguliuoti natūralias monopolijas.

PRIDEDAMA:

- 1) 2018-02-07 d. KTU Šilumos ir atomo energetikos katedros docento dr. Valdo Lukoševičiaus straipsnis „KONKURENCIJA DĖL KONKURENCIJOS AR DĖL ŠILUMOS PRIEINAMUMO?“
- 2) 2018-02-14 d. išsiųstas raštas LR Konkurencijos tarybai (kopija: VKEKK ir Energetikos ministerijai; žiniai: A. Moliui (LR Prezidentūra), T. Garasimavičiui (LR Vyriausybė) ir V. Poderiui (LR Seimo Energetikos komisija)) „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS PRADĖTO TYRIMO, SUSIJUSIO SU KONKURENCIJOS SĄLYGOMIS ŠILUMOS GAMYBOS RINKOJE“.
- 3) 2017-02-14 d. KTU Šilumos ir atomo energetikos katedros docento dr. Valdo Lukoševičiaus dr. Valdo Lukoševičiaus straipsnis „KONKURENCIJOS ŠILUMOS ŪKYJE NACIONALINIAI YPATUMAI“
- 4) 2018-02-15 d. ELTA: ŠILUMOS TIEKĖJAI: KONKURENCIJA ŠILUMOS SEKTORIUJE NEGALI BŪTI ABSOLIUTI
- 5) 2018-02-19 d. www.kauno.diena.lt publikuojamas Editos Radzevičiūtės straipsnis „PLANUOJAMI PAKEITIMAI – NE Į NAUDĄ VARTOTOJAMS“
- 6) 2018-02-20 d. www.vz.lt publikuojamas Eglės Markevičienės straipsnis „ŠILUMOS SUPIRKIMAS: VIENI MATO KONKURENCIJĄ, KITI – SOCIALIZMĄ“
- 7) 2018-02-21 d. www.lzinios.lt publikuojamas Kazimiero Šliužo straipsnis „NEVEIKSMINGA ŠILUMOS GAMINTOJŲ KONKURENCIJA“
- 8) 2018-02-21 d. LŠTA raštas VKEKK „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2018-02-28 POSĖDŽIO MEDŽIAGOS“
- 9) 2018-02-20 d. AB „Klaipėdos energija“ raštas DĖL AB „KLAIPĖDOS ENERGIJA“ PASTABŲ „DĖL TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU ŠILUMOS GAMINTOJŲ KONKURENCIJA“ PAKEITIMO“
- 10) 2018-02-21 d. AB „Panevėžio energija“ raštas DĖL TEISĖS AKTŲ SUSIJUSIŲ SU ŠILUMOS GAMINTOJŲ KONKURENCIJA, PAKEITIMO
- 11) 2018-02-23 d. „Vakarų ekspresas“ inf. „IŠ VILNIAUS - GRĖSMINGOS ŽINIOS KLAIPĖDAI DĖL ŠILUMOS KAINOS“
- 12) 2018-02-23 d. „Lietuvos ryte“ publikuojamas Vakario Deksnio straipsnis „ŠILUMOS RINKOJE - PERMAINOS“

Prezidentas

Vytautas Stasiūnas